

Høring - Forslag til endringer i forskrift om nydyrking

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
014/10	Landbruksnemnda	29.04.10

Behandling i landbruksnemnda:

Ingen endringsforslag ble fremmet.

Vedtak i landbruksnemnda:

Administrasjonens forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Innstilling:

Landbruksnemnda i Sømna går i mot de foreslåtte endringene i forskrift om nydyrking. Det foreligger ikke gode nok faglige begrunnelser for å gjennomføre endringene. Det samfunns-økonomiske aspektet er helt fraværende, og vitner om hastverksarbeide uten god nok faglig forankring. Forbud mot oppdyrking av myr vil spesielt ramme distriktsjordbruket, og dermed næringssvake områder.

Endringene vil gjøre det vanskelig for en betydelig andel av gårdsbruka i kommunen å henge med i den framtidige utviklinga i landbruket, mot stadig større bruksenheter. Landbruket i Sømna er tuftet på grovførbasert husdyrhold, der det er viktig med god arealtilgang. Forbud mot oppdyrking av myr vil derfor ha store konsekvenser for landbruket i kommunen, og medføre betydelige negative ringvirkninger i lokalsamfunnet for øvrig.

Følgende dokumenter foreligger:

1. Landbruks- og matdepartementet, høring datert 17.02.2010 med forslag til endringer i forskrift om nydyrking.
2. Innspill til høringen fra Sømna, Trælnes og Kvervet Produsentlag datert 21.04.2010.

Hva saken gjelder:

Viser til forslag fra Landbruks- og matdepartementet datert 17.02.2010 til endringer i nydyrkingsforskriften. Forslaget har sin bakgrunn i St.meld. nr. 39 (2008-2009) ”Klima-utfordringene – landbruket en del av løsningen”. Det blir pekt på at nydyrking av myr alltid vil føre til et betydelig klimagassutslipp i en periode etter at nydyrkingen er foretatt, og da særlig ved dyrking av dyp myr. I framtida skal det tas særlig hensyn til om tiltaket kan medføre klimagassutslipp.

I forslaget til endring er de **viktigste** punktene:

§ 6: Nydyrking kan ikke tillates på myr. Med myr menes areal større enn 2 dekar med myrvegetasjon og med minst 30 cm tjukt torvlag.

§ 3: Gjenoppdyrking av jordbruksareal som har ligget unytta i over 20 år, eller som på grunn av manglende vedlikehold av drenering må karakteriseres som myr, regnes som nydyrking.

Administrasjonens vurdering:

Her i Sømna viser en gjennomgang av møtesakene for landbruksnemnda for årene 2005 – 2009 at det på grunnlag av 20 søknader om nydyrking er godkjent oppdyrking av et areal på 458 dekar. Av dette er 393 dekar myr. Dessuten ble 2 søknader om oppdyrking av 21 dekar myr avslått ut fra hensyn til biologisk mangfold knyttet til arealene. Ut fra dette vil det årlig være sannsynlig med oppdyrking av 60 – 100 dekar myr her i Sømna. Profileringsdominerer ved oppdyrking av myr, og mange har nødvendig utstyr til å utføre dyrkingsarbeidet selv, slik at kostnadene ved nydyrkinga kan holdes nede. Det er små dyrkingsreserver på andre jordarter enn myr.

De fleste bruka som er i drift i kommunen har ikke myrareal som er aktuelle for oppdyrking. Men 20 – 25 bruk, eller ¼- del av bruk i drift, har myrareal større enn 10 – 15 dekar som er aktuelle for oppdyrking hvis nåværende eller kommende eiere vil utvide brukets areal og produksjonsgrunnlag. Tar vi også med de landbrukseiendommene som ikke er i selvstendig drift, vil vi anta at mellom 1000 – 2000 dekar myrareal i kommunen kan dyrkes opp på sikt.

Av de 20 – 25 aktive brukerne som har myrareal som kan oppdyrkes, er det i dag 5 – 6 som nylig har gjennomført store investeringer i bygging av driftsbygninger og utvidelse av produksjonsomfanget, eller ønsker å gjennomføre dette i nær framtid. Her er oppdyrking av betydelige myrareal (opp til 50 – 60 dekar) med i utbyggingsplanene. For disse brukerne, eller på andre bruk innen denne gruppen vil forbud mot oppdyrking av myr få svært store konsekvenser ved framtidige generasjonsskifter og/eller utbygginger.

Generelt blir jordbruksarealet i Sømna godt utnyttet, og de som ikke driver jorda selv, leier som regel bort jorda på langsiktige leieavtaler. Det er derfor lite jord ledig for bortleie. Bruk som har store myrareal som kan oppdyrkes, ligger ofte i utkanten av jordbruksområdene, og vil få problemer med å leie jord innenfor akseptabel transportavstand, for eksempel ved gjødselspredning.

Signar Kristoffersen
Rådmann

Nils Nyborg
Jordbrukssjef

Bjørn Sylten
Fagkonsulent

Sømna, Trælneš og Kvervet Produsentlag (TINE).

Innspill vedrørende høring "Nydyrkingsforskrift" – avsnitt myr.

Melkeproduksjon er bærebjelken i distriktsjordbruket – Sømna er i det henseende ikke noe unntak. I 2009 var det 70 hentepunkter for melk, fordelt på enkeltbruk og samdrifter. Gjennomsnittlig melkekvote på disse brukene var vel 150 000 ltr. i 2009. I praksis er dette en arealkrevende produksjon med tanke på arealer som kreves til grovfôr og beite.

Videre har det de siste årene vært gjennomført mange generasjonsskifter, og dette har initiert ønske om videreutvikling og bruksutbygging på flere av disse brukene. Det er derfor med bekymring vi ser på følgende sitat fra forskriften, "Nydyrking kan ikke tillates på myr. Med myr menes areal større enn 2 dekar med myrvegetasjon og med minst 30 cm tjukt torvlag.

Definisjoner som ligger til grunn for økonomisk kartverk skal legges til grunn ved avgrensingen". I praksis betyr dette stopp i nydyrking på myr i Sømna. Slik vi forstår det vil da ca. ¼ av brukene i Sømna være direkte berørt av dette forbudet.

Ved innføring av et slikt generelt forbud vil vi påpeke følgende punkter;

- Økt framtidig leiejordsproblematikk – kapital ut av næringa i enda større grad en i dag
- Leiejord – arrondering – transport fôr og gjødsel (husdyrgjødsel)??
- Statlig ønske om 15% økologisk produksjon – areal???
- Uttalt behov for å øke innenlandsk matproduksjon med opptil 20% .
- Politisk betinget vedtak – ikke faglig begrunnet – ulike faglige innfallsvinkler
- Billig populistisk politikk – se vi gjør noe og det koster ingenting
- Vil ramme spesielt det kystnære distriktsjordbruket – næringsvake områder??
- "Politisk" forutsatt en effekt på 1% reduksjon i redusert CO2 utslipp
- Lite innovativt – trengs mye mer forskning på området – ingen vet hvor mye CO2/CH4 som siver ut fra myra der den ligger i dag. Dette er også avhengig av grunnen myra ligger på.

Gitt et forbud mot nydyrking av myr, vil presset øke på bruk av skogsmark til nydyrking.

Verdien av skogsmark har større verdi og det gjør det mindre lønnsomt å dyrke opp en myr.

Et forbud mot nydyrking av myr vil ikke nødvendigvis bety at det blir dyrket opp annet areal i stedet.

Det forgår stadig nedbygging av dyrka areal til ulike formål. For å opprettholde mengden areal må det nydyrkes. Da vil et forbud mot nydyrking av myr medføre vanskeligheter for å opprettholde mengden areal.

Nydyrkingsforskriften – med avsnittet om myr bør i kommunens høringssvar avvises, da det ikke foreligger gode faglige begrunnelser for å gjennomføre foreslåtte tiltak. Det samfunnsøkonomiske aspektet er helt fraværende, og vitner om hastverksarbeid uten god faglig forankring.

For SØTK – Arbeidsutvalget

Marie Vevelstad

Tom Ivar Olsen

Thomas Baustad